

Navodila za navajanje virov po APA (American Psychological Association) standardu

1. UVOD

Pisanje pisnih del je večšina, ki jo razvijamo in usvojimo skozi stalni proces učenja. Vsak posameznik lahko oblikuje svoj slog pisanja, ki temelji na različnih znanjih in izkušnjah, vendar je pomembno, da vsa pisna dela sledijo določenim strukturnim in oblikovnim smernicam oz. standardom. Standardi korektnega citiranja in akademskega pisanja so sprejeti v sodobnem svetu, pri nas se pa še vedno pojavi besedilo brez upoštevanja standardov. Znanstveno in strokovno besedilo, ki temelji na raziskovalnem delu zahteva dosledno sklicevanje na ustrezne vire. APA standardi (American Psychological Association) so danes dominantni v družboslovni in humanistični znanosti, zato bomo z upoštevanjem le-teh lažje približali svoje delo sodobnemu svetu. (American Psychological Association) je v priročniku Publication Manual of the American Psychological Association izdala navodila in priporočila za pisanje in oblikovanje pisnih izdelkov, t. i. APA standarde. Izvirnik je dostopen na www.apastyle.org. Tukaj predstavljamo pravila za citiranje in navajanje virov po 5. verziji APA standardov. Posebej smo se osredotočili na določila za citiranje virov med besedilom, pravila za navajanje virov v seznamu uporabljenih virov na koncu dela ter s primeri ponazorili navajanje virov za posamezni tip gradiv.

1.1 Prevzemanje

Pri pisanju besedila lahko izhajamo iz že obstoječih virov, lahko dobesedno ali nedobesedno prevzemamo misli, znanja, ugotovitve, podatke drugih avtorjev, vendar mora biti jasno razvidno, katero besedilo je naše in katerega smo prevzeli.

1.1.1 Dobesedno prevzemanje- citiranje

Običajno citiramo definicije, misli, trditve, ugotovitve, podatke, katerih bi se sporočilna vloga z našim posegom lahko spremenila ali zmanjšala. Citate umestimo v lasni tekst, tako da se smiselno ujemata. Ne citiramo splošno znanih in sprejetih stvari, ki jih ni potrebno več potrjevati, zato moramo biti previdni pri količini uporabe citiranja, saj lahko preveč, oz. premalo citatov bralca zmede. Citiramo tako da dobesedno prevzemamo besedilo, ki je razpoznavno ločeno od ostalega besedila, in sicer:

1. z narekovaji med našim tekstom (velja za krajše citate, manj kot 40 besed)
2. v samostojnem odstavku, ki je na levem in desnem robu zamaknjen, kjer besedilo ni opremljeno z narekovaji (velja za citate daljše od petih vrstic oz. nad 40 besed).

Primer 1:

- »Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v vzgoji in izobraževanju mora biti na vseh ravneh (sistemskem, šolskem, oddelčnem, pri učencih) zasnovano na podatkih« (Zupanc, 2011, str. 228).
- Zupanc (2011, str. 228) pravi, da »ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v vzgoji in izobraževanju mora biti na vseh ravneh (sistemskem, šolskem, oddelčnem, pri učencih) zasnovano na podatkih«.

Primer 2:

- (U)pravna definicija iz Pravilnika o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli (2008, 3. člen) pravi, da:

S preverjanjem znanja se zbirajo informacije o tem, kako učenec dosega cilje oziroma standarde znanja iz učnih načrtov, in ni namenjeno ocenjevanju znanja. Doseganje ciljev oziroma standardov znanja se preverja pred, med in ob koncu obravnave novih vsebin iz učnih načrtov.

Ocenjevanje znanja je ugotavljanje in vrednotenje, v kolikšni meri učenec dosega cilje oziroma standarde znanja ter se opravi po obravnavi novih vsebin iz učnih načrtov in po preverjanju znanja.

Citiranega besedila ne spreminjamo, če uporabimo le del teksta, manjkajoči del nadomestimo s pičicami.

1.1.2 Nedobesedno prevzemanje- parafraziranje in povzemanje

Pri nedobesednem prevzemanju izražamo tuje misli in ugotovitve z lastnimi besedami. Parafraziranje pomena na novo, drugače predstavljati ali razlagati že znano temo, povzemanje pa, da na kratko navedemo, podamo glavne, bistvene misli sporočila.

Primer:

Podatki se morajo transformirati v informacijo, slednja pa v znanje. In vendarle številni podatki in informacije postanejo znanje šele, ko so v uporabi, se dajo v kontekst in se jim dasta določen pomen in namen (Dermol, 2010, str. 21).

Prevzemamo vedno iz originalnega vira, če le-ta ni dostopen, lahko povzemamo. Vedno poskušajmo priti do izvornega dela, če to res ni mogoče, uporabimo posredno citiranje.

Primer:

Kot pravi Bernhardt (2004, v Zupanc, 2011, str. 228) podatki predstavljajo moč za učinkovito delovanje, sprejemanje razumnih odločitev, spreminjanje stvari na boljše in pripravo na izzive prihodnosti.

1. NAVAJANJE VIROV MED BESEDILOM

Ob dobesednem oz. nedobesednem prevzemanju besedila se na misli in ugotovitve avtorja sklicujemo na 2 načina, in sicer z oznako v oklepaju, t. i. bibliografskim sklicem.

- Besedilo (Priimek avtorja, leto, str. ??)

- Priimek avtorja (leto, str. ??) besedilo

Torej, osnovne sestavine bibliografskega sklica so:

- Avtorjev priimek
- Leto izida dela
- Stran(i) ali obseg strani, od koder je prevzeto besedilo

Primer: (Zupanc, 2011, str. 228)
(Zupanc, 2011, str. 228, 230) - več strani
(Zupanc, 2011, str. 228–230) - obseg strani

➤ **En avtor:**

Primer: (Wiliam, 2000, str. 19)

➤ **Dva avtorja:** Vselej navedemo oba avtorja. Med oba priimka vstavimo veznik »in« -

Primer: (Marentič Požarnik in Peklaj, 2002, str. 7)

➤ **Trije avtorji do vključno 5:** Prvič navedemo vse avtorje, pred zadnjim dodamo veznik »in«, naslednjič pa po prvem avtorju uporabimo okrajšavo »idr.«

Primer: Prvo navajanje vira: (Jazbec, Vovk in Zajc, 1995, str. 3).

Primer: Ponovno navajanje istega vira: (Jazbec idr., 1995, str. 13)

➤ **Šest ali več avtorjev:** Vsakič citiramo (tudi ob prvem navajanju) le prvega avtorja in dodamo »idr.«

Primer: (Kossely idr., 1998, str. 25)

Izjema:

Če imamo več virov, ki imajo na začetku iste avtorje, moramo navajati vse avtorje do vključno prvega različnega.

Primer: (Riddell, Scoot, Prisk idr., 1992, str. 53)

Primer: (Riddell, Scoot, Rogers idr., 1994, str. 23)

➤ **Dela več avtorjev:** Navedemo vse avtorje s priimkom in letnico izdaje, med seboj jih ločimo s podpičjem, po vrsti jih uredimo po abecednem vrstnem redu glede na priimek prvega avtorja.

Primer: (Gabrijelčič, 2009; Koch, 2004; Tivadar, 2012)

➤ **Sklic na več del istega avtorja in iste letnice izdaje:** Dela ločimo z malimi tiskanimi črkami a, b, c ... , ki jih dodamo letnicam; črko »a« npr. dobi delo, ki je v seznamu literature glede na naslov pred ostalimi.

Primer: (Komljanc, 2010a, 2010b)

➤ **Dela z neznanimi avtorji:** V oklepaju navedemo naslov članka, oz. knjige.

Primer: (Organizacijsko učenje, 2000)

➤ **Dela brez letnice:** Nameto leta pišemo b. l.

Primer: (Košir, b. l.)

➤ **Spletni vir:** Sklicujemo se na avtorja spletnega besedila. Če pa ta ni zapisan, se lahko sklicujemo na naslov besedila (članka) ali organizacijo spletne strani. Izogibamo se navajanju celotnega spletnega naslova (<http://...>). Navedemo letnico objave strani (če je navedena).

Primer: (Evropski socialni sklad, 2010)

➤ **Pravni vir:**

Primer: (ZASP-UPB3, 2007, čl. 11)

➤ **Posredno prevzemanje:** Najprej navedemo avtorja primarnega vira in nato avtorja sekundarnega vira. Med njima umestimo predlog »v«.

Primer: (Vigotski v Komljanc, 2010a, str. 16).

➤ **Vir osebna komunikacija** (pogovori, elektronska pošta, pisma ...): Poleg avtorja osebne komunikacije navedemo tudi čim bolj natančen datum (po možnosti vsaj mesec in leto, še najbolje je natančen datum). Navajamo ga samo med tekstom.

Primer: (T. K. Lutes, osebna komunikacija, 18. 4. 2001)

➤ **Vir v tisku:** tako kot ostala dela, le da namesto letnice napišemo »v tisku«.

Primer: Walker (v tisku) je ugotovil...

➤ **Krajšanje sklicev:** če *večkrat zaporedoma* prevzemamo iz istega dela, lahko sklic skrajšamo z oznako »prav tam«. Če prevzemamo s kakšne druge strani istega dela, k oznaki »prav tam« dodamo stran.

Primer: (prav tam); (prav tam, str. 23)

➤ **Povzemanje z dodajanjem lastnih elementov:** V kolikor povzemamo sliko ali preglednico avtorjev, ki ji dodamo lastne elemente besedila zapišemo pred avtorjem »povzeto po«

Primer: (povzeto po Zupanc, 2010, str. 212).

Vsi v besedilu citirani viri (razen osebne komunikacije) morajo biti navedeni v seznamu citiranih virov (poglavje Literatura in viri) in obratno.

3. NAVAJANJE VIROV V SEZNAMU LITERATURE IN VIROV

Viri, ki so bili navedeni med besedilom in viri v seznamu literature in virov se morajo popolnoma ujemati. Naslove monografij (npr. knjig, zbornikov) ter imena in letnike (zvezke) revij pišemo v poševnem tisku.

Oblike navajanja virov v seznamu literature in virov:

- **Monografija z enim avtorjem - Priimek, Začetnica imena. (leto). Naslov monografije. Kraj: Založba.**

Primer: Možina, S. (2002). *Management – nova znanja za uspeh*. Radovljica: Didakta.

- **Monografija z dvema ali več avtorji - Priimek, Začetnica imena., Priimek, Začetnica imena., in Priimek, Začetnica imena. (leto). Naslov monografije. Kraj: Založba.**

Primer: Snoj, B. in Gabrijan, V. (2008). *Trženje*. Celje: Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije.

- **Monografija z več izdajami - Priimek, Začetnica imena. (leto). Naslov knjige (številka izdaje). Kraj: Založba.**

Primer: Hurst, J. M., White, L., in Lines, L. M. (1990). *Basic facts about the library systems* (3. izdaja). Cambridge, MA: Harvard University Press.

- **Zbornik ali monografija z enim ali več uredniki – Priimek urednika, Začetnica imena urednika. (ur.). (leto). Naslov monografije ali zbornika. Kraj: Založba.**

Primer: Kecojević, Ž. in Gaber, S. (ur.). (2011). *Kakovost v šolstvu v Sloveniji*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

- **Poglavje v monografiji ali zborniku z enim ali več uredniki – Priimek avtorja, Začetnica imena avtorja. (leto.). Naslov poglavja. V Začetnica imena urednika. Priimek urednika (ur.), Naslov monografije ali zbornika (str. začetna stran poglavja–zadnja stran poglavja). Kraj: Založba.**

Primer: Ograjenšek, I. (2008). Service quality. V S. Coleman, T. Greenfield, D. Stewardson, in D. C. Montgomery (ur.), *Statistical practice in business and industry* (str. 117–136). Chichester: Wiley.

- **Zakoni, podzakonski akti in druga zakonodaja - Polno ime zakona (kratica). (leto). Uradni list Republike Slovenije, št.**

Primer: Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1). (2006). *Uradni list Republike Slovenije*, št. 42.

- **Diplomsko delo, magistrska naloga, doktorska disertacija, raziskovalna naloga ali raziskovalno poročilo - Priimek, Začetnica imena. (leto). Naslov dela (tip dela). Ustanova zagovora, kraj.**

Primer: Dermol, V. (2001). *Trženje izobraževalnih storitev s področja poslovnih ved v Sloveniji* (magistrska naloga). Ekonomska fakulteta, Ljubljana.

- **Publikacija s spletne strani – Ime organizacije. (leto). Naslov. (številka). Pridobljeno s ..... naslov spletne strani.**

Primer: Komisija Evropskih skupnosti. (2007). *Šole za 21. stoletje* (delovni dokument služb Komisije SEC (1009). Pridobljeno s [http://ec.europa.eu/education\(school21/consultdoc_sl.pdf](http://ec.europa.eu/education(school21/consultdoc_sl.pdf)

- **Članek v znanstveni reviji in internetni članki tiskanih revij - Priimek, Začetnica imena. (leto). Naslov članka. Ime revije, Letnik(številka), začetna stran članka-zadnja stran članka.**

Primer: Petek, J., Horvat, A., Stanič, M., in Jelen, A. B. (1982). Je knjižničar administrativni ali strokovni delavec? *Knjižnica*, 41(3), 45-49.

- **Samostojni neperiodični internetni vir z naslovom in z ali brez znanega avtorja – Priimek, Začetnica imena. (leto). Naslov. Pridobljeno s ..... naslov spletne strani**
- **ali - Naslov. (leto). Pridobljeno dan. Mesec. Leto, naslov spletne strani**

Primer: Pejša, J. (2002). *The student survival manual*. Pridobljeno s <http://luminet.net/jackp/survive.html>
ali *Documenting Internet Sources*. (2008). Pridobljeno 25. 7. 2014 s <http://www.tui.edu/Resources/ResearchHelp/lites.html>

- **Ustni vir-** ne navajamo osebnih komunikacij.
- **Elektronska knjiga – Priimek, Začetnica imena. (leto ali b.l., če je brez letnice). Naslov knjige. Kraj: Založnik. Pridobljeno z naslov spletne strani.**

Primer: Jones, E., in Mieles, C. (2002). *Computing networking* (2. izdaja). Derby: Burple press. Pridobljeno s <http://www.imperial.ac.uk/library/digitalibrary>

- **Članek v časopisu (dnevnik, tednik, mesečnik) – Priimek, Začetnica imena. (leto, datum). Naslov članka. Naslov časopisa, str. začetna stran članka– zadnja stran članka**

Primer: Rubin, M. (2008, 24.maj). Pogajanja za mizo, ne na ulici. *Delo*, str. 8.

- **Internetni članki v internetnih revijah – Priimek, Začetnica imena. (leto, datum). Naslov. Ime revije. Pridobljeno s naslov spletne strani**

Primer: Brody, J. E. (2007, 12. December). Mental reserves keep brain agile. *The New York Times*. Pridobljeno s <http://www.nytimes.com>

- **Spletna stran organizacije brez naslova, avtorja in leta - Organizacija. (b. l.). Pridobljeno s naslov spletne strani**

Primer: *Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije (MFDPS)*. (b. l.). Pridobljeno s <http://mfdps.si/si/>

- **Poglavja iz internetnega vira – Ime organizacije/Priimek, Začetnica imena. (leto). Naslov poglavja. V Naslov vira (poglavje št.). Pridobljeno s naslov spletne strani**

Primer: Benton Foundation (1998). Defining the technology gap. V *Losing ground bit by bit: Low-income communities in the information age* (pogl 1). Pridobljeno s <http://www.benton.org/Library/Low-Income/two.html>

- **Posnetek intervjuja, dostopna v arhivu – Priimek intervjuvanca, Začetnica imena. (dan. mesec leto). Intervju opravil Začetnica imena Priimek. [format prispevka]. Naslov intervjuja. [Ime zbirke] (Oznaka oz. Številka gradiva itd.) Ime in lokacija, kjer je hranjeno gradivo.**

Primer: Smith, M. B. (12. Avgust 1989). Intervju opravil C. A. Kiesler. [zvočni posnetek]. President's Oral History Project, American Psychological Association. APA Archives, Washington, DC.

- **Avdio-vizualni mediji – Priimek avtorja ali urednika, Začetnica imena. (leto). Naslov [medij]. Kraj: Studio.**

Primer: Lipičnik, B. (2004). *Ravnanje z ljudmi pri delu. Skripta in vodnik po predmetu Človeški viri in ravnanje z njimi* [zgoščenka]. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

- **Interno gradivo – Organizacija. (leto). Naslov gradiva (interno gradivo). Organizacija, kraj.**

Primer: Občina Celje. (2010). *Popis infrastrukture na območju občine Celje* (interno gradivo). Občina Celje, Celje.

- **Slovar – Ime slovarja. (leto). Kraj: Založnik.**

Primer: *Slovar slovenskega knjižnega jezika: druga knjiga: I-Na*. (1975). Ljubljana: Državna založba Slovenije.

- **Diplomsko delo v elektronski obliki – Priimek, Začetnica imena. (leto). Naslov (diplomsko delo, ime institucije). Pridobljeno s <http://www.xxxxxxx>**

Primer: Lorger, B. (2012). *Odnos otrok do blagovnih znamk oblačil in obutve* (diplomsko delo, Pedagoška fakulteta). Pridobljeno s <http://pefprints.pef.uni-lj.si/id/eprint/959>

➤ **Prispevek v zborniku konference, simpozija ali kongresa**

Prispevki na simpozijih ali kongresih so najvčkrat objavljeni v obliki knjige kot Zbornik prispevkov ali Zbornik izvlečkov. Ker je to knjiga, se jo citira tako kot knjigo, prispevek pa kot poglavje v knjigi.

Primer: Zajc, S. (2010). S kakovostno povratno informacijo do znanja. V S. Zajc, in M. Turk Škraba (ur.), *Didaktika ocenjevanja znanja: zbornik 3. mednarodnega posveta v Celju, marec 2009* (str. 82–87). Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

➤ **Prispevek v zborniku, ki nima urednika – Priimek, Začetnice imena. (mesec leto). Naslov prispevka. V Naslov zbornika (str. prva stran članka-zadnja stran članka. Kraj: Založnik.**

Primer: Jošt, B. (julij 1992). Evaluation of the success model in different sports on the basis of expert modelling. V *Physical activity for better lifestyle in a new Europe: Abstract, 6th ICHPER-Europe Congress* (str. 228–233). Praha: Faculty of physical education and sports Charles University.

POMEMBNO JE VEDETI:

Če v besedilu ne navedete virov, iz katerih ste črpali misli, podatke in ugotovitve, kršite avtorske pravice izvirnih avtorjev. Vsi citirani viri v besedilu morajo biti navedeni v seznamu citirane literature in virov in obratno. S korektnim navajanjem vira omogočate vsem, ki jih neka tematika bolj podrobno zanima, da poiščejo in najdejo celoten vir, ki je bil v vašem delu le povzet.

Literatura in viri

Pedagoška fakulteta. Univerza v Ljubljani. Knjižnica. (22. maj 2013). *Prenovljen dokument o citiranju po APA standardih.*. Pridobljeno s http://www.pef.uni-lj.si/uploads/media/apa_citiranje.pdf

Trunk Širca, N., Jošt, V. in Skrbinjek, V. (2012). *Pisna dela v visokem šolstvu in osnove raziskovanja*. Celje: Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije.